# Líhňař (kód: 41-012-H)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo zemědělství
**Skupina oborů:** Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
**Týká se povolání:** Rybář
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 3

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Vedení evidence o chovu a reprodukci ryb | 3 |
| Provádění umělých a poloumělých výtěrů ryb | 3 |
| Odchov raných stádií plůdku na líhni | 3 |
| Praktická realizace plemenářské práce v chovu ryb | 3 |
| Provádění zooveterinárních opatření | 3 |
| Obsluha zařízení rybích líhní | 3 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 15.08.2012

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Vedení evidence o chovu a reprodukci ryb

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vnést příslušný záznam do základní dokumentace o výtěrech ryb | Písemné ověření |
| b) Zapsat zvolené údaje do evidence generačních ryb | Písemné ověření |
| c) Vyhotovit příslušný doklad operativní evidence | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Provádění umělých a poloumělých výtěrů ryb

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Posoudit připravenost ryb k umělému výtěru nebo ho provést | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Provést třídění generačních ryb podle pohlaví | Praktické předvedení |
| c) Zhotovit výtěrové podložky pro poloumělý výtěr candáta | Praktické předvedení |
| d) Zkontrolovat úspěšnost poloumělých výtěrů | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Demonstrovat citlivou manipulaci s generačními rybami | Praktické předvedení |
| f) Provést umělý výtěr, zabezpečit oplození jiker, jejich odlepkování a inkubaci v přístrojích | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Odchov raných stádií plůdku na líhni

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Předvést obsluhu líhňařského přístroje a odchovného zařízení | Praktické předvedení |
| b) Předvést rozkrmování váčkového plůdku přirozenou potravou a startérovými krmivy | Praktické předvedení |
| c) Provést opatření k zajištění hygieny odchovných zařízení | Praktické předvedení |
| d) Provést počítání jiker nebo plůdku pro potřeby expedice | Praktické předvedení |
| e) Expedovat raná stadia v polyetylenových vacích | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Praktická realizace plemenářské práce v chovu ryb

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Předvést zadaným způsobem značení a značkování generačních ryb | Praktické předvedení |
| b) Realizovat anestezii generačních ryb před výtěrem | Praktické předvedení |
| c) Provést hormonální stimulaci ryb k výtěru | Praktické předvedení |
| d) Vysvětlit specifika zacházení s generačními rybami | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Provádění zooveterinárních opatření

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Realizovat zadanou preventivní nebo léčebnou koupel jiker a raných stadií plůdku ryb | Praktické předvedení |
| b) Provést určeným způsobem dezinfekci prostředí líhňařských přístrojů, žlabů a použitého nářadí | Praktické předvedení |
| c) Posoudit stav jiker a plůdku ve fázi embryonálního vývoje | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Obsluha zařízení rybích líhní

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vysvětlit systém úpravy surové vody pro potřeby líhně | Ústní ověření |
| b) Posoudit kvalitu vody v líhni v zadané fázi technologického procesu na základě jednoduchého chemického rozboru | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Provést údržbu filtračních zařízení a zařízení v recirkulačních systémech za účelem optimalizace kvality vody v líhni | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.
Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dodržování hygieny, jakož i ke kvalitě předváděných operací. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Důraz je třeba klást na šetrnou manipulaci s rybami podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované fyzické nebo právnické osoby.

## Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:
a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání rybář a maturitní zkouška v libovolném oboru vzdělání a alespoň 5 let praxe ve funkci rybářského technika nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti rybářství, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání rybářství nebo v jiném oboru vzdělání s biologickým charakterem a alespoň 5 let praxe ve funkci rybářského technika nebo učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti rybářství, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
c) Vyšší odborné vzdělání se zaměřením na rybářství a vodní hospodářství nebo v jiném oboru vzdělání s biologickým charakterem a alespoň 5 let praxe ve vedoucí funkci nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti rybářství, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na rybářství a vodní hospodářství nebo v jiném oboru vzdělání s biologickým charakterem a alespoň 5 let praxe ve vedoucí funkci nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti rybářství, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
e) Profesní kvalifikace líhňař, střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 10 let odborné praxe v rybářství, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:
– Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
– Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: www.eagri.cz

## Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

– Rybochovná zařízení
– Rybí líhně
– Biologický materiál – generační ryby (př. kapr), mlíčí, neoplozené jikry, oplozené jikry, váčkový plůdek, krmený plůdek (kapra nebo jiných druhů chovaných v řízených podmínkách)
– Místnost pro písemnou část
– Příslušná zařízení, pomůcky – výtěrový list, výtěrové hnízdo pro candáta, misky, inkubační přístroje, dezinfekční prostředky (např. Savo), léčivo, anestetikum (např. hřebíčkový olej), hypofýzy nebo ovopel, injekční stříkačka, fyziologický roztok, PE vaky, vědra, čipy, injekční aplikátor, mikroskop nebo binolupa, přístroje pro stanovení kvality vody, filtr
– Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

## Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

## Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů. Termín vykonání zkoušky je závislý na biologickém rytmu chovu ryb.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR, SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Střední rybářská škola a VOŠ vodního hospodářství a ekologie Vodňany